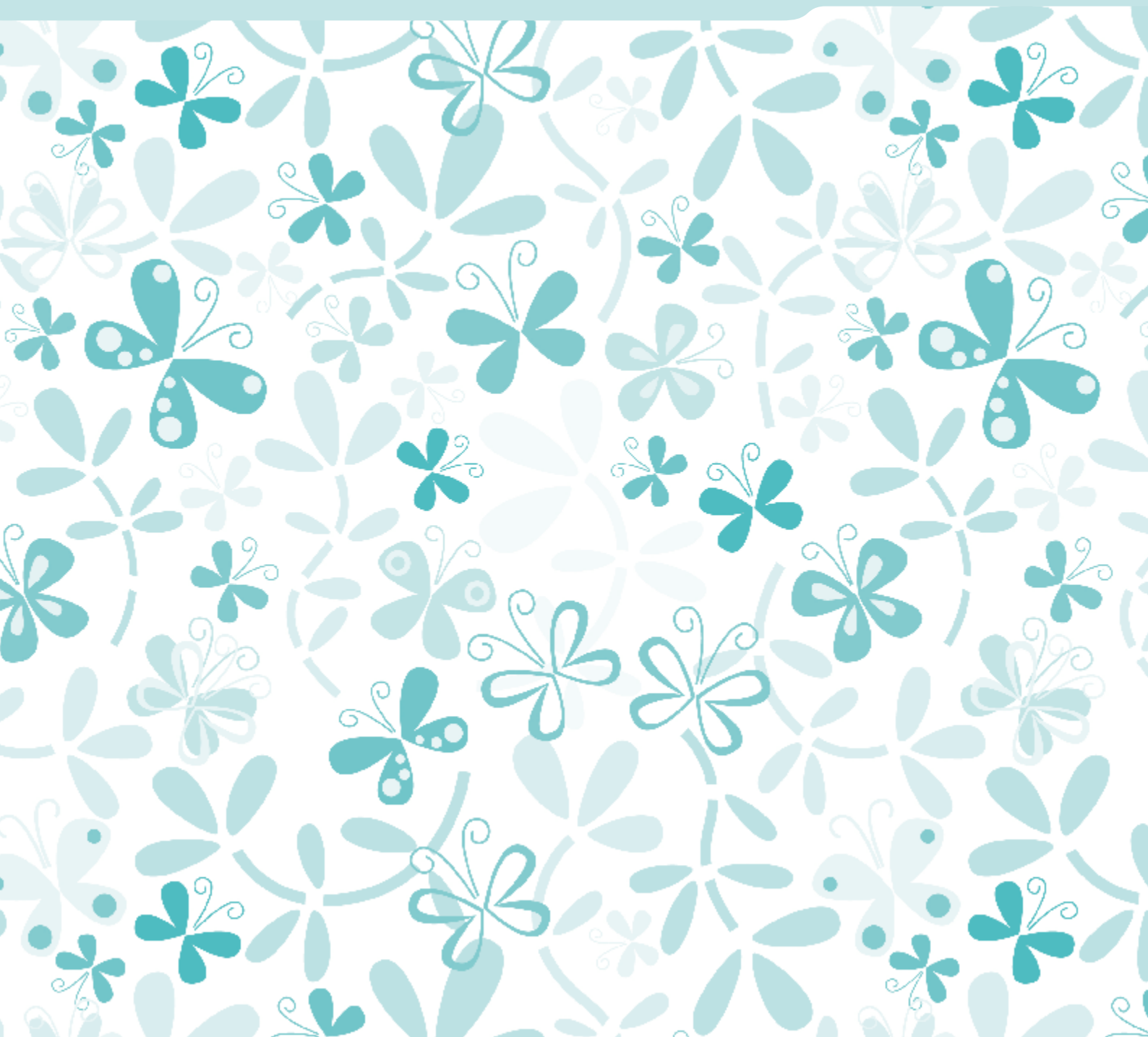

Koulutussuunnitelma 2011

”Koulutussuunnitelma on kunnan tärkeimpiä ohjausasiakirjoja, jonka avulla **toimintaa voidaan kehittää** sekä valtakunnallisten että kunnallisten päätavoitteiden mukaisesti. Oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä kunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille tarkoitettu suunnitelma auttaa ao. henkilöitä ymmärtämään ja seuraamaan toiminnan laatua ja tuloksia.”

Sisällysluettelo

Koulutussuunnitelma 2011	6
Tulokset, analyysi ja nykytilanne.....	8
Arvoperusta	10
Järjestyssäännöt	11
Oikeudet ja odotukset	12
Visio	13
Toimintaidea.....	13
Pedagoginen pyrkimyksemme	14
Tavoitteet.....	16
Muutostoimet	17
Budjetti.....	18
Seuranta.....	20
Tietoja.....	22
Yhteystiedota.....	24

Södertäljen esikouluilla ja kouluilla on **vahva halu kehittyä**. Pyrimme rekrytoimaan erittäin ammattitaitoisia työntekijöitä ja johtohenkilöitä, jotta kuntamme lapset ja oppilaat voivat saada sen huolenpidon ja koulutuksen, joihin heillä on oikeus. Haluamme tarjota toiminnoissamme suurta moninaisuutta ja vaihtelua.

Esikoulujemme ja koulujemme on rohkaistava lasten ja oppilaiden **uteliaisuutta, oppimishalua ja keksimisen iloa**. Niiden on oltava paikkoja, joissa kaikki viihtyvät ja tuntevat olonsa turvallisiksi ja joissa he voivat tutkia elämää ja maailmaa. Kaikkia tarvitaan, erilaisuutemme rikastuttavat koulutusta ja parantavat sen laatua.

Södertäljen esikoulujen ja koulujen toiminnan tulee olla **opettavaista ja mielekästä**. Kunnanhallitus on hiljattain tehnyt päätöksen kehitysohjelmasta, jonka on tarkoitus olla suuntaa-antava tulevien vuosien työssä tavoitteiden saavuttamiseksi entistä suuremmassa määrin. Kerromme tässä koulutussuunnitelmassa myös siitä, miten aiomme parantaa toimintaa Södertäljen esikouluissa ja kouluissa vuonna 2011.

Antoisia lukuhetkiä!

Annabella Kraft, Koulutuspäällikkö

KOULUTUSSUUNNITELMA 2011

Tästä voit lukea lisää toimintamme ohjauksesta, koulutussuunnitelmasta sekä siitä, miten sen on tarkoitus toimia.

Koulutussuunnitelma on kunnan tärkeimpiä ohjausasiakirjoja, jonka avulla toimintaa voidaan kehittää sekä valtakunnallisten että kunnallisten tavoitteiden mukaisesti. Oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä kunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille tarkoitettu suunnitelma auttaa ao. henkilöitä ymmärtämään ja seuraamaan toiminnan laatua ja tuloksia.

Södertäljen koulutussuunnitelma koskee kaikkea kunnassa harjoitettavaa koulutustoimintaa ja kattaa siten useita poliittisia lautakuntia. Seuraavassa kuvataan sitä kansainvälisestä ja valtakunnallisesta ohjauksesta lähtevää punaista lankaa, joka jatkuu kunnallisen koulutussuunnitelman kautta koulujen omaan suunnittelutyöhön.

Kaikista koulumuodoista käytetään tässä asiakirjassa nimitystä koulu ja kaikesta koulutustoiminnan opetushenkilökunnasta nimitystä opettaja.

Kansainväliset ja valtakunnalliset määräykset

Koulutustoiminnassa on otettava huomioon useita eri lakeja, asetuksia, määräyksiä, toimintalinjoja ja ohjelmia. Kansainvälisistä asiakirjoista tärkeimpiä ovat ehkä YK:n lapsen oikeuksien sopimus ja Agenda 21. Södertäljen Agenda 21 -ohjelman strategiana on saada yhä useammat lapset ja nuoret kiinnostumaan ympäristökysymyksistä. YK:n standardisäännöt vuodelta 1993 ja lapsen oikeuksien sopimus vuodelta 1989 luovat perustan Ruotsin valtakunnalliselle vammaispolitiikalle sekä Södertäljen kunnan vammaissuunnitelmille.

Tärkeitä valtion asiakirjoja ovat koululaki, erilaiset asetukset sekä opetus- ja kurssisuunnitelmat. Ruotsin koulutusjärjestelmä sisältää kolme opetussuunnitelmaa: yksi on tarkoitettu esikoululle (Lpfö 98, tarkistettu 2010), yksi oppivelvollisuuskoululle, kehitysvammaisten erityiskoululle, esikoululuokille ja vapaa-ajankodille (Lgr 11) sekä yksi vapaaehtoisille koulumuodoille (Lpf 94).

Kunta

Toiminnan tarkastelu ja parantaminen ovat tärkeä osa kunnan vastuuta. Södertäljessä sovelletaan tavoiteohjausta ja siihen liittyvää puitebudjettia. Ohjauksessa on ratkaisevan tärkeä merkitys asiakirjalla Mål & Budget (tavoitteet & budjetti), jossa määritellään toiminnan taloudelliset puitteet ja priorisoidut tavoitteet. Kunnan käyttämä Planeringshjulet-malli (suunnittelupyörä), johon koulutussuunnitelma perustuu, on yhteinen

apuväline kunnan toimintojen suunnittelua, johtamista ja seurantaan varten. Kunnassa otetaan myös parhaillaan käyttöön nk. Växthuset/LEAN-filosofiaa (kasvihuone), joka auttaa arvioinnin ohjauksessa ja jatkuvien parannusten tekemisessä.

Kunnalla on myös yhdenvertaisuussuunnitelma, järjestelmällisen työympäristötyön suunnitelma sekä useita muita koulutustoimintaa ohjaavia ja sääteleviä toimintalinjoja.

Koulutustoiminta

Kunnanvaltuusto vaatii jokaista lautakuntaa laatimaan tavoitteet ja suuntaviivat eri toiminnoille. Kunnan yleinen visio ja tavoitteet on sovitettava kuhunkin toimintaan, ja kunkin toiminnan on kerrottava muutostoisista, joiden avulla asetetut tavoitteet aiotaan saavuttaa.

Koulutussuunnitelman on tarkoitus toimia yhtenäisenä asiakirjana, jossa selvitetään, miten kunta aikoo toimia valtakunnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelmasta ilmenee, mitkä asiat ovat kunnan mielestä tärkeitä, miten paljon rahaa toimintaan varataan ja miten toimintaa arvioidaan. Tällä tavoin helpotetaan mm. toimintojen tavoite- ja tulostyötä, resurssien käyttöä sekä laadun mittausta. Toimintaa arvioidaan vuosittain laadittavassa laatuselvityksessä.

Koulutustoimisto vastaa toiminnan toteuttamisesta valtakunnallisten ja kunnallisten tavoitteiden mukaisesti. Toimisto vastaa mm. eri yksiköiden ohjauksesta, johtamisesta ja seurannasta. Työssä ovat tärkeimmällä sijalla laatu, talous, johtaminen sekä oppimisen kokonaisnäkömykseen perustuva yleinen kehitysvastuu.

Yksiköt

Koulutustoiminta on jaettu tulosyksiköihin, jotka ovat normaalisti kouluja. Yksi koulu tai useammat esikoulut muodostavat organisaation perustan ja ensimmäisen tason, jossa vaaditaan ohjausprosessin mukaista vastuuta. Jokainen yksikkö laatii vuosittain koulutussuunnitelmaan ja valtakunnallisiin tavoitteisiin perustuvan työsuunnitelman, joka osoittaa, miten tavoitteet aiotaan saavuttaa. Koulutussuunnitelma ja työsuunnitelmat noudattavat rakenteeltaan kunnan suunnittelumallia (planeringshjul).

Työsuunnitelmassaan yksiköt kertovat, miten ne aikovat toteuttaa laatua, suoritusta, taloutta ja henkilöstöä

koskevat tavoitteet sekä seurata, arvioida ja parantaa toiminnan tuloksia. Koulut sovittavat lautakunnan tavoitteet omalle tasolleen ja kertovat muutostoimista, joita seurataan erilaisilla mittauksilla ja tunnusluvuilla. Lautakunta seuraa koulujen toimintaa ja taloutta ja raportoi siitä edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Työsuunnitelman arviointi muodostaa pohjan yksikön vuosittaiselle laatuselvitykselle. Yksiköiden työsuunnitelmat voivat sisältää myös lasten, oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön välisessä vuoropuhelussa kehittyneitä paikallisia tavoitteita. Kunkin yksikön rehtori on vastuussa tästä työstä. Kouluissa tehtävään työhön sisältyy myös oman pedagogisen suunnitelman laatiminen kurssisuunnitelmien sisällön pohjalta.

Lapset ja oppilaat

Tärkeimmät yhteistoiminta- ja ohjausmuodot toteutuvat kunkin lapsen ja oppilaan kehityksen yksilöllisessä suunnittelussa. Yhdessä huoltajien kanssa suunnitellaan, miten lapsi tai oppilas voi kehittyä ja saavuttaa asetetut tavoitteet. Myös seuranta tehdään yhdessä huoltajien kanssa. Muutamia lasten, oppilaiden ja huoltajien oikeuksista kuvataan kohdassa Oikeudet ja odotukset.

Lue lisää koulutoiminnan ohjauksesta osoitteessa www.skolverket.se ja www.sodertalje.se.

TULOKSET, ANALYYSI JA NYKYTILANNE

Analysoimalla tuloksia ja nykytilannetta voimme tehdä viisaampia päätöksiä tulevaisuutta varten.

Tässä osassa kerrotaan lyhyesti edellytyksistämme, edellisvuonna saavuttamistamme tuloksista sekä niiden meille antamista opetuksista. Tavoitteena on antaa havainnollinen kuva kunnan koulutustoiminnan tuloksista, analysoinnista ja nykytilanteesta. Seuranta perustuu esimerkiksi oppimistuloksiin sekä kyselyjen ja kartoitusten avulla kerättäviin tietoihin. Perusteellisempi ja yksityiskohtaisempi kuvaus löytyy Södertäljen kunnan vuoden 2010 laatuselvityksestä.

Lue lisää toiminnan arvioinnista kohdassa Seuranta.

Kyselyn tulokset (Katso taulukko 1-5)

Turvallisuudentunne ja viihtyvyys Södertäljen kunnan koulutoiminnassa ovat viime vuosina yleisesti ottaen olleet korkealla tasolla. Esikoulut ovat olleet ja ovat edelleen erittäin korkealla tasolla, vaikkakin marginaalista alenemista on havaittavissa vuodesta 2008 lähtien. Peruskoulun oppilaat kokevat turvallisuuden ja viihtyvyyden laskeneen hieman, mutta peruskoululaisten vanhempien kuva on päinvastainen: heidän mukaansa turvallisuus ja viihtyvyys ovat lisääntyneet jonkin verran. Lukiolaisten kokemus turvallisuus ja viihtyvyys ovat viime vuosina jatkuvasti lisääntyneet, ja vuoden 2010 tulokset ovat suhteellisen paljon edellisiä paremmat.

Kaikissa pedagogisissa toiminnoissa koettu turvallisuus ja viihtyvyys ovat erittäin ilahduttava asia, sillä ne ovat oppimisen edellytyksiä. Jos esimerkiksi turvattomuudentunnetta esiintyy paljon, se vaikuttaa negatiivisesti lasten ja oppilaiden oppimismahdollisuuksiin.

Kunnallisissa toiminnoissa koetaan turvallisuuden ja viihtyvyyden tavoin suuressa määrin tunnetta terveydestä, jonka suhteen esikoulut ovat jatkuvasti pysytelleet korkealla tasolla. Peruskoulun oppilaat kokevat terveytensä heikentyneen jonkin verran vuonna 2010, mutta peruskoululaisten vanhemmat kokevat lapsensa terveemmiksi kuin lapset itse. Lukiossa terveys on lisääntynyt vuodesta 2007 lähtien, ja lähes yhdeksän kymmenestä oppilaasta kokee nyt itsensä terveeksi. Lukio on kuitenkin kunnan toiminnoista se, jossa koettu terveys on kaikista alhaisimmalla tasolla.

Työrauhan kohdalla taso ei ole läheskään yhtä korkea kuin kyselyn muissa kysymyksissä. Muiden kysymysten tavoin korkeimmat tasot saavutetaan esikoulussa. Peruskoulussa oppilaat kokevat työrauhan huonontuneen, mutta heidän vanhempiansa mielestä se on

parantunut. Lukiossa työrauha koetaan yleisesti ottaen huonoimmaksi, ja tilanne on ollut tämä viime vuosina. Vajaat kuusi oppilasta kymmenestä kokee saavansa oppitunneilla työrauhan. Oppilaiden kokemus työrauha on koetun turvallisuuden ohella oppimisen kannalta hyvin tärkeä. Onkin toivottavaa, että työrauha vastaisuudessa lisääntyy kaikissa toiminnoissa, jos tavoitteet ja lukiokelpoisuus halutaan saavuttaa entistä suuremmassa määrin.

Ennestäänkin alhaisella tasolla oleva kokemus vaikutusmahdollisuuksista on heikentynyt lähes kaikissa ryhmissä vuonna 2010. Kokemus vaikutusmahdollisuuksista saa muiden kysymysten tuloksiin verrattuna alhaisen lukeman. Kaikkein vähiten vaikutusmahdollisuuksia kokevat peruskoululaisten oppilaat. Suurimmat koetut vaikutusmahdollisuudet on esikoululaisten vanhemmilla. Vanhempainneuvostojen, paikallisten johtokuntien ja nuorisoneuvostojen toiminta jatkuu siinä toivossa, että koetut vaikutusmahdollisuudet parantuvat. Toinen keino, jonka uskotaan edistävän tavoitteisiin yltämistä, on keskustelu niistä vaikutusmahdollisuuksista, joita kullakin toimintaan nähden tosiasia on. Vaikutusmahdollisuuksien määritelmää voidaan siten selventää vastaamaan aikaisempaa paremmin vanhempien ja oppilaiden odotuksia.

Oppimistulokset (Katso taulukko 6-10)

Yhteenlaskettu keskimääräinen meriittiarvo on viimeisen kahden vuoden aikana kehittänyt negatiiviseen suuntaan, eli oppilaamme ovat saaneet aikaisempia vuosia huonompia arvosanoja. Useissa kouluissa tulokset pysyvät vuodesta toiseen melko samanlaisina, mikä osoittaa, että kaikki oppilaat saavat samantasoista koulutusta. Joissakin kouluissa tulokset ovat kuitenkin viime vuosina heikentyneet, mikä on vakava asia.

Lukiokelpoisten osuus on alhainen ja laskee vähitellen. Tämä heikosti negatiivinen suuntaus on vallinnut viime vuosien ajan, ja lukiokelpoisuutta vaille jäävien oppilaiden osuus on liian korkea. Lukiokelpoisuus on vähintään yhtä tärkeä seikka kuin keskimääräinen meriittiarvo tarkasteltaessa oppilaiden mahdollisuuksia hankkia haluamansa koulutus. Sen vuoksi lukiokelpoisten alhainen osuus on ilmeinen ongelma.

Valtakunnallisten kokeiden tulokset vaihtelevat vuodesta toiseen kaikilla kokeisiin osallistuvilla luokka-asteilla. Yleisesti ottaen kolmas- ja viidesluokkalaisten tulokset

ovat parempia kuin yhdeksäsluokkalaisten. Kaikki tulokset sijoittuvat 80 ja 90 prosentin välille, paitsi 9. luokan matematiikan koetulokset.

Matematiikan valtakunnallisten kokeiden tulokset ja todistusarvosanat ovat huomattavasti heikot kuin englannin ja ruotsin kielessä. Tilanne on sama Ruotsin kaikissa kouluissa, mutta silti on aivan yhtä tarpeellista ryhtyä paikallisiin toimenpiteisiin, jotta oppilaat voivat saavuttaa ainakin hyväksytyt tulokset. Heikot tulokset matematiikassa vaikuttavat vahvasti lukiokelpoisten verrattain alhaiseen määrään.

Koulun on pyrittävä siihen, että kaikilla oppilailla on hyväksyttyä arvosanaa vastaavat kieli- ja matematiikkataidot. Jotta mahdollisten tukitoimien tarve havaittaisiin jo varhaisessa vaiheessa, koulun alaluokilla on otettu käyttöön konkreettinen ja selkeä luku-, kirjoitus- ja laskentotakuu. Lisäksi on perustettu pedagoginen keskus, jonka tehtävänä on parantaa mm. ruotsia toisena kielenään opiskelevien oppimistuloksia. Peruskouluihimme on perustettu useita opintopajoja, joiden tavoitteena on vahvistaa niiden oppilaiden aineopetusta, joiden äidinkieli on muu kuin ruotsi.

Otamme vuonna 2011 käyttöön kehitysohjelman Nu lyfter vi Södertäljes skolor (Nyt kehitämme Södertäljen kouluja), jotta oppilaat ylittäisivät tavoitteisiin entistä paremmin. Ohjelmassa on useita eri toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on edistää tavoitteiden täyttämistä kolmivuotisjakson aikana. Useimmista keinoista kerrotaan lisää otsikon ”Muutostoimet” alla.

	2007	2008	2009	2010
1. Turvallisuuksiä kokevien osuus (%)				
Esikoululaisten vanhemmat	95	96	95	94
Peruskoululaisten vanhemmat	88	89	89	92
Peruskoululaiset	94	94	92	92
Lukiolaiset	90	91	91	95
2. Koulussa viihtyvien osuus (%)				
Esikoululaisten vanhemmat	94	97	95	94
Peruskoululaisten vanhemmat	87	89	90	94
Peruskoululaiset	94	96	93	91
Lukiolaiset	82	83	84	87
3. Itsensä terveeksi tuntevien oppilaiden/lastaan terveenä pitävien vanhempien osuus (%)				
Esikoululaisten vanhemmat	93	95	94	94
Peruskoululaisten vanhemmat	90	91	96	95
Peruskoululaiset	91	93	95	91
Lukiolaiset	86	86	89	89
4. Työrauhan hyvänä kokevien osuus (%)				
Esikoululaisten vanhemmat	75	76	79	80
Peruskoululaisten vanhemmat	66	67	67	72
Compulsory school students	70	73	72	66
Lukiolaiset	60	59	58	58
5. Vaikutusmahdollisuuksia kokevien osuus (%)				
Esikoululaisten vanhemmat	67	68	72	72
Peruskoululaisten vanhemmat	53	58	60	58
Peruskoululaiset	72	70	72	70
Lukiolaiset	66	62	66	64
6. Keskimääräinen meriitti-arvo (meritvärde) 9. luokan jälkeen				
	201,0	205,6	201,5	199,6
7. Lukiokelpoisten osuus (%) 9. luokan oppilaista				
	81,9	81,5	80,1	78,7
8. Ruotsin kielen valtakunnallisessa kokeessa asetetut tavoitteet saavuttaneiden oppilaiden osuus (%)				
3. luokka			80,0	86,8
5. luokka	81,8	86,3	84,8	84,9
9. luokka	84,6	88,5	82,4	80,8
9. Matematiikan valtakunnallisessa kokeessa asetetut tavoitteet saavuttaneiden oppilaiden osuus (%)				
3. luokka			83,6	87,3
5. luokka	82,7	82,7	84,1	84,8
9. luokka	69,9	64,6	69,6	66,0
10. Englannin kielen valtakunnallisessa kokeessa asetetut tavoitteet saavuttaneiden oppilaiden osuus (%)				
5. luokka	86,0	88,9	85,1	84,6
9. luokka	83,4	87,6	82,8	84,1

ARVOPERUSTA

Pääasialliset arvomme – suhtautumisemme lapsiimme ja oppilaisiimme sekä heidän koulutukseensa ja kasvatukseensa.

Koulussa tarvitaan yhteinen arvoperusta, joka luo pohjan sille, millaisen kuvan haluamme itsestämme antaa, miten suhtaudumme toisiimme ja hoidamme päivittäisen toimintamme. Arvomme auttavat meitä keskittymään meille tärkeisiin asioihin. Arvoperustamme on ohjattava kaikkea toimintaamme.

Kaikkien opetussuunnitelmien perustana on Ruotsin valtiopäivien päättämä arvoperusta. Samoin myös kunta on laatinut viisi kohtaa sisältävän yhteisen arvoperustan. Tämä on meidän tulkintamme siitä, mitä nämä tehtävät merkitsevät Södertäljen koulutustoiminnalle.

Kansalaiset etusijalla

Lähtökohtanamme on se, että kaikilla lapsilla ja oppilailla on toiminnalle jotain annettavaa. Jokaisella on omat yksilölliset taipumuksensa, kykynsä ja ominaisuutensa. Kaikilla on mahdollisuus muuttua ja kehittyä. Kaikilla on halu oppia.

Södertäljen kouluissa keskitymme aina lapsiin ja oppilaisiin, sekä työssämme että päätöksissämme. Se, että meillä on fantastiset lapset ja oppilaat, asettaa suuria vaatimuksia kouluillemme ja niiden työntekijöille. Haluamme, että kaikki työntekijämme ovat hyvin päteviä ja luottavat lujasti jokaiseen lapseen ja oppilaaseen. Käytämme aina lähtökohtana jokaisen omia toiveita ja edellytyksiä ja sovitamme kohtelumme ja huolenpitoamme aina näihin tarpeisiin.

Yksilön kunnioittaminen

Koulujemme tulee viestittää ja korostaa yhteiskuntaelämämme perusarvoja: ihmiselämän loukkaamattomuus, yksilön vapaus ja koskemattomuus, kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus, naisten ja miesten tasa-arvoisuus sekä solidaarisuus heikkoja ja suojattomia kohtaan. Kunnioitamme kaikkia ihmisiä ikään, sukupuoleen, etniseen taustaan, uskontoon, toimintarajoitteisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen ym. katsomatta.

Haluamme lastemme ja oppilaidemme kehittävän sosiaalisia valmiuksia, kuten huolenpitoa, toisten huomioonottamista, anteliaisuutta, vastuunottoa, ymmärrystä ja eläytymiskykyä. Yhteenkuuluvuus, terveys, turvallisuus ja oppimisen ilo ovat kaikki välttämättömiä voidaksemme saavuttaa kouluillemme asetetut tavoitteet. Vahvistamalla lasten ja oppilaiden luottamusta omiin kykyihinsä haluamme luoda pohjan empatialle ja toisten ihmisten kunnioittamiselle.

Yli odotusten

Uskomme mm. siihen, että kaikki voivat ylittää itsensä. Meidän on aina asetettava lapsille ja oppilaille haasteita, tarjottava heille vastusta ja venytettävä mahdollisuuksien rajoja. Meidän on asetettava korkeita ja mielekkäitä tavoitteita ja valmisteltava lapset ja oppilaat huomispäivän yhteiskunnan rakentamista varten. Jokaisella lapsella ja oppilaalla on kiistanaton oikeus saada uusia tietoja ja valmiuksia voidakseen saavuttaa tavoitteensa.

Käytämme yhteisiä resursseja tehokkaasti samalla kun tarjoamme laadukasta koulutusta, hyvää huolenpitoa ja hyvää palvelua. Tämä edellyttää, että hyödynnämme niin koulun henkilöstön kuin lasten, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kaiken osaamisen ja kokemuksen.

Lähtökohtana aina yhteiskuntatehtävä

Tämä merkitsee mm. sitä, että meidän on aina pyrittävä saavuttamaan koululle asetetut valtakunnalliset tavoitteet. Tarjoamalla lapsille ja nuorille hyvän tietopohjan voimme auttaa heitä saavuttamaan hyvän elämän. Utta tietoa luodaan vuorovaikutuksessa ihmisten, kokemusten, asiayhteyksien, ympäröivän maailman ja miljöönsä kanssa.

Koulu sekä lasten ja oppilaiden arkipäivä vaikuttavat ratkaisevan paljon siihen, millaisen yhteiskunnan he myöhemmin luovat. Kun koulut pystyvät tarjoamaan vankan tietopohjan ja herättävät lapsissa ja oppilaissa iloa ja tulevaisuudenuskoa sekä kiinnostuksen ja uteliaisuuden kaikkeen uuteen, lapset ja oppilaat saavat hyvät valmiudet käsitellä elämän tuomia haasteita. Södertäljen koulujen tulee olla kaikille sydämenasia.

Erilaisuudet ovat vahvuutta

Tämä tarkoittaa mm. sitä, että koulu on tärkeä erilaisuuksien kohtauspaikka. Meillä on erilaisia taustoja ja kokemuksia edustavia lapsia, oppilaita ja henkilöstöä. Emme tyydy vain kehittämään kunnioitusta erilaisuuksia kohtaan – avoimuus on meille välttämättömyys ja moninaisuus on avain menestykseen. Monikielisyys esimerkiksi rikastuttaa ajattelua ja antaa kaikille mahdollisuuden tuntea olonsa kotoisaksi niin kulttuurillisesti kuin sosiaalisestikin.

Me kannustamme uudenlaista ajattelua ja luovuutta ja kehoitamme lapsia ja oppilaita oppimaan ja kyseenalaistamaan. Pyrimme aina hyödyntämään erilaisuuksien meille tarjoamia etuja parantaaksemme toimintamme laatua ja dynaamisuutta.

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Turvallista ja opettavaista ympäristöä varten.

Jokaisella koululla esikouluja lukuun ottamatta tulee olla järjestyssäännöt. Ne tulee laatia yhteistyössä oppilaiden kanssa, ja niiden noudattamista tulee seurata jokaisessa yksikössä. Päätöksen järjestyssäännöistä tekee rehtori, mielellään yhteistyössä paikallisen johtokunnan kanssa. Oppilaiden, huoltajien ja henkilökunnan tulee tuntea säännöt, ja ne tulee jakaa kaikille asianosaisille kirjallisina vähintään kerran vuodessa.

Ruotsin kouluviraston asiakirjaa ”Ordningsregler för en trygg och lärande miljö” (Järjestyssäännöt turvallista ja opettavaista ympäristöä varten) tulee pitää suunta-antavana koulujen työssä sääntöjen parissa. Asiakirjan voi noutaa tai tilata osoitteesta www.skolverket.se. Sääntöjen tulee myös liittyä selkeästi koulun yhdenvertaisuussuunnitelmaan/loukkaavaa kohtelua torjuvaan suunnitelmaan. Näin vältetään kohdistamasta kaikkia toimia yksinomaan oppilaiden käytöksen muuttamiseen. Koulun on luonnollisesti kohdistettava huomiota myös henkilökunnan tapaan suhtautua ja kohdella lapsia ja oppilaita, pedagogiseen toimintaan ja syrjinnän ja muun loukkaavan kohtelun ehkäisyyn.

Södertäljen kunnan koulujen järjestyssääntöjen tulee sisältää otsikot rauhattomuus ja häirintä opetustilanteissa, riitely ja tappeleminen, vilppi, luvaton poissaolo ja myöhästyminen, syrjintä ja muu loukkaava kohtelu sekä mahdollisesti muita koulukohtaisia osia. Säännöistä tulee käydä selvästi ilmi, mitä eri rikkomuksista on seurauksena. Seuraamusten tulee ottaa huomioon tilanteen vakavuus ja koventua jos rikkomus toistuu.

Normaalitapauksiin tulee soveltaa Ruotsin kouluviraston toimenpiteasteikkoa. Kaikki toimet on lisäksi dokumentoitava:

1. Keskustelu opettajan ja huoltajan kanssa, mahdollisesti myös keskustelu rehtorin kanssa.
2. Luokasta poistaminen, jälki-istunto, esimerkiksi jos oppilas häiritsee opetusta tai käyttäytyy sopimattomasti.
3. Selvitys, tukitoimet, jos oppilas on toistuvasti käyttäytynyt sopimattomasti tai tehnyt jotain vakavampaa, joka saa toiset tuntemaan itsensä uhatuiksi.
4. Selvityksen jälkeen rehtori voi päättää antaa oppilaalle varoituksen. Varoituksesta tulee käydä ilmi, mitä tapahtuu, jollei oppilas muuta käytöstään, esimerkiksi uudelleensijoitus.

5. Väliaikainen uudelleensijoitus koulun sisällä, mikäli muut toimet eivät ole olleet riittäviä tai mikäli se on tarpeen muiden oppilaiden turvallisuuden ja oppimisrauhan takia. Väliaikainen kiireellinen sijoitus voidaan toteuttaa ilman selvitystä.
6. Väliaikainen uudelleensijoitus toiseen kouluun, mikäli väliaikainen uudelleensijoitus koulun sisällä ei ole tehonnut.
7. Erottaminen, muun muassa seurauksena vakavista uhkauksista tai törkeästä väkivallasta.

Koulun järjestyssäännöistä riippumatta koululla on erittäin vakavissa tapauksissa oikeus erottaa oppilas lyhyeksi tai pidemmäksi ajaksi. Näin voidaan toimia esimerkiksi silloin, kun oppilas aiheuttaa ilmeisen turvallisuusriskin muille oppilaille ja henkilökunnalle. Erottamisella tulee olla aikaraja eikä se toisin sanoen voi olla voimassa toistaiseksi.

Peruskoulun oppilasta ei saa erottaa viikkoa pidemmäksi ajaksi eikä myöskään useammin kuin kaksi kertaa puolen vuoden aikana. Ennen kuin rehtori päättää erottamisesta, oppilaalle ja oppilaan huoltajille on tarjottava tilaisuus ilmaista näkökantansa. Lukiossa oppilas voidaan erottaa eri edellytyksin ja pidemmäksi ajaksi kuin pakollisissa koulumuodoissa.

OIKEUDET JA ODOTUKSET

Olemme antaneet sinulle muutamia oikeuksia

– mutta kerromme myös omista odotuksistamme.

Kuvaamme seuraavassa muutamia koulun tehtäviä muotoiltuina oikeuksiksi. Kerromme myös lapsille, oppilaille ja huoltajille asettamistamme odotuksista.

Södertäljessä sinulla on huoltajana oikeus...

- vierailla koulussa ja osallistua koulun toimintaan.
- saada tietää, miten koulu toteuttaa opetussuunnitelmaa.
- vähintään kahteen vuosittaiseen kehityskeskusteluun, joissa saat kirjallisen aineiston perusteella selkeän arvion lapsesi tilanteesta asetettuihin tietotavoitteisiin nähden. *(Esikoulussa tämä vastaa selkeitä arviointieja lapsen eri kehitysalueista ja niiden tukemisesta.)*
- kirjoitus-, luku- ja laskentotakuuseen peruskoulun alaluokilla. Näin varmistetaan, että lapsesi saa tarvittaessa jo varhain tukea voidakseen omaksua nämä perustiedot.
- osallistua lapsesi yksilöllisen kehityssuunnitelman laatimiseen.
- saada saman päivän aikana tieto luvattomasta poissaolosta ja mahdollisista hätätapauksista.

Södertäljessä sinulla on lapsena ja oppilaana oikeus...

- saavuttaa asetetut tavoitteet omien edellytystesi pohjalta.
- vähintään kahteen vuosittaiseen kehityskeskusteluun, joissa saat oppimistasi ja sosiaalista kehitystäsi koskevan kirjallisen aineiston perusteella selkeän arvion omasta tilanteestasi asetettuihin tietotavoitteisiin nähden. *(Esikoulussa tämä merkitsee sitä, että opettajat keskustelevat säännöllisesti sinun ja kavereidesi kanssa oppimistanne ja kehitystänne koskevaan dokumentointiin liittyvistä asioista.)*
- omiin keskusteluihin opettajan tai ohjaajan kanssa tavoitteiden täyttymiseen liittyvistä seikoista. *(Esikoulussa tämä merkitsee sitä, että opettajat keskustelevat sinun ja kavereidesi kanssa tiedoistanne ja kiinnostuksenne kohteista.)*
- yksilölliseen kirjalliseen kehityssuunnitelmaan, joka sisältää kirjalliset arviot oppimisestasi ja joka laaditaan yhteistyössä opettajiesi ja huoltajiesi kanssa.
- saada tarvittesasi apua ja tukea.
- kirjoitus-, luku- ja laskentotakuuseen peruskoulun alaluokilla.

Huomaa, ettei kaikkia kohtia voi soveltaa sellaisinaan esikoulun toimintaan. Nämä kohdat on selitetty erikseen.

- vaatia koulua tekemään koulupäivistä yhtäjaksoisia ja minimoimaan hyppytuntien määrän.
- saada tietoa koulun viihtyvyyttä ja järjestystä koskevista yhteisistä sopimuksista.
- osallistua yhteisiin kokouksiin koulun muiden oppilaiden huoltajien kanssa.
- selkeään tiedotukseen siitä, että lapsesi voi saada opinto-ohjausta ja äidinkielenopetusta, jos äidinkieleksi on muu kuin ruotsi.
- vaalien kautta toimia edustajana koulun paikallisessa johtokunnassa.
- kertoa mielipiteesi lapsesi koulutuksesta mm. kyselyissä ja kehityskeskusteluissa sekä saada tietoa siitä, miten mielipiteitäsi käsitellään.

- toimenpideohjelmaan, jos tarvitset erityistä tukea voidaksesi kehittyä edelleen tai saavuttaa koulun toiminnalle asetetut tavoitteet. Ohjelma laaditaan yhteistyössä huoltajiesi ja opettajiesi kanssa.
- mm. syventävään opetukseen, jos haluat opinnoissasi lisää haasteita.
- pätevään opinto- ja ammattiohjaukseen ennen kurssien, jatkokoulutuksen ja ammatin valintaa.
- turvalliseen, oppimisrauhaa ja työniloa tarjoavaan työympäristöön.
- selkeään tiedotukseen koulun viihtyvyyttä ja järjestystä koskevista yhteisistä sopimuksista.
- nopeisiin toimenpiteisiin, kun viihtyvyyttä ja järjestystä koskevia sopimuksia rikotaan.
- opinto-ohjaukseen ja aineopetukseen tarvittaessa omalla äidinkielelläsi.
- kertoa näkemyksesi omasta koulutuksestasi ja saada palautetta.
- vaikuttaa koulutukseen sekä koulun ja kunnan toimintaan luokkaneuvoston, oppilasneuvoston, paikallisten johtokuntien, oppilaiden työsuojeluvaltuutetun ja nuorisoneuvoston välityksellä.

Vastavuoroisesti odotamme, että sinä huoltajana...

- käytät hyväksi mahdollisuuden vierailta koulussa ja osallistua koulun toimintaan.
- kunnioitat koulun viihtyvyyttä ja järjestystä koskevia yhteisiä sopimuksia.
- huolehdit osaltasi siitä, että koulussa on avoin ja myönteinen ilmapiiri.
- tuet aktiivisesti lapsesi oppimista ja kehitystä.
- tuet koulun perusarvoihin liittyvää työtä.
- tutustut koulusta lähetettyyn tietoon.
- olet säännöllisesti yhteydessä kouluun.
- osallistut koulun järjestämiin kokouksiin.
- edistät osaltasi hyvää yhteistyötä kodin ja koulun välillä.
- kannustat lastasi terveellisiin elintapoihin ja hyviin elin-, ravinto- ja liikuntatottumuksiin.

Vastavuoroisesti odotamme, että sinä oppilaana...

- osallistut aktiivisesti opetukseen ja teet parhaasi omaksuaksesi tietoa.
- pyydät tarvittaessa apua henkilöstöltä ja huoltajiltasi.
- hyväksyt koulun perusarvot ja kunnioitat koulun sääntöjä.
- pyrit aktiivisesti ehkäisemään kaikenlaista väkivaltaa, loukkaavaa kohtelua ja tuhoamista.
- huolehdit osaltasi siitä, että koulussa on avoin ja myönteinen ilmapiiri.

VISIO

Tämän tulevaisuudenvision me haluamme saavuttaa 5–10 vuoden kuluessa.

Södertälje on Ruotsin kansainvälinen pääkaupunki. Korostamme, arvostamme ja hyödynnämme erilaisuuksia sen sijaan, että yrittäisimme häivyttää niitä. Kuntamme lapset ja nuoret suhtautuvat erilaisiin ja vieraisiin asioihin uteliaisuudella. Yhdessä luomme yhteistä ylpeyden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Lapset ja aikuiset kehittävät kuntamme kouluissa osaamistaan ja ajatteluaan ja oppivat samalla ymmärtämään paremmin eri asioita. Lapset ja oppilaat saavat perusteelliset tiedot, joiden avulla he oppivat analysoimaan, tekemään johtopäätöksiä ja keskustelemaan asioista kriittisesti. Kaikilla on Södertäljessä hyvät mahdollisuudet kasvaa ja kehittyä. Täällä kaikki voivat hoitaa terveyttään, osallistua sosiaaliseen toimintaan ja vaikuttaa koulutyöhön.

Oppimistilanteet ovat tärkeitä koulujemme lapsille, oppilaille ja opettajille. Opetus on olennaista ja inspiroivaa, ja sen avulla pyritään tarjoamaan kaikille uusia tietoja. Annamme paljon tilaa kaikenlaisille opetusmenetelmille sekä hyvät mahdollisuudet oppia ajatuksen, tunteen ja halun kautta. Korostamme yksityiskohtien sijaan kokonaisuuksia ja yhteyksiä. Painotamme tietojen etsinnässä oppimisen iloa. Kannustamme toimintaan ja kokeiluihin, innostamme luovuutta ja tarjoamme aistillisia elämyksiä.

TOIMINTAIDEA

Tässä osassa kerrotaan kenelle toimintamme on tarkoitettu ja millaiset ovat heidän perustarpeensa.

Södertäljen koulutustoiminta on tarkoitettu lapsille ja oppilaille osana heidän elinikäistä oppimistaan. Toiminnassa on hyödynnettävä kaikki mahdollisuudet tukea lasten ja oppilaiden kehitystä ja oppimista. Käyttämällä lähtökohtana lasten ja oppilaiden tarpeita heitä kannustetaan kehittämään itseään ja luottamaan omiin kykyihinsä.

Pääasiallisia tehtäviämme ovat osaamiseen ja arvoperustaan liittyvät asiat. Kaikki lapset voivat oppia, mutta heidän edellytyksensä eroavat toisistaan. Koululla on sen vuoksi ratkaiseva merkitys sille, saavuttavatko oppilaat heille asetetut tavoitteet. Toiminnan on täytettävä kansainväliset mittapuut. Toimintamme herättämä luottamus perustuu osaamiseen, muutosvalmiuteen, järjestelmällisiin parannuksiin sekä kaikkien yksiköiden tasavertaisuuteen.

PEDAGOGINEN PYRKIMYKSEMME

Olemme Södertäljessä laatineet suuntaviivat pedagogiselle kehittämistyöllemme.

Voidaksemme saavuttaa valtakunnalliset tavoitteet entistä paremmin olemme siirtäneet painopisteen paikallisten tavoitteiden asettamisesta tiettyjen keinojen ja menetelmien korostamiseen.

Näiden visionäärisesti muotoiltujen kohtien avulla pyrimme jatkuvasti tarkastelemaan ja parantamaan toimintaamme. Tämä tulevaan suuntaava pyrkimys antaa konkreettisemmän kuvauksen siitä, miten haluaisimme asioiden olevan. Se on eräänlainen käytännön linkki nykytilanteen ja yleisen visiomme välillä. Jokaisen yksikön on keskusteltava säännöllisesti paikallisesta kehitystyöstään pedagogisten pyrkimystemme pohjalta.

Oppiminen

Koulu asettaa kaikille lapsille ja oppilaille korkeat ja mielekkäät odotukset. Asetamme toiminnassamme etusijalle opettajien, lasten ja oppilaiden kohtaamiseen eli oppimisprosessin tärkeimpään toimintaan käytettävän ajan. Lapsille ja oppilaille annetaan hyvät mahdollisuudet ja tarpeeksi aikaa tehdä koulutyöt valmiiksi koulussa. Rehtori on ensisijaisesti pedagoginen eikä hallinnollinen johtaja. Lasten parissa työskentelee useampia aikuisia, myös taukojen ja välituntien aikana. Käytössämme on selkeitä menetelmiä, joiden avulla voimme kannustaa lapsia ja oppilaita oppimaan.

Kokonaisuus

Pedagogisessa toiminnassa noudatetaan projektikeskeistä työtapaa, jossa korostetaan kokonaisuutta ja mielekkyyttä. Lapsilla ja oppilailla on hyvät mahdollisuudet keskittyä ja syventyä työhönsä. Käytämme erilaisia ryhmäkokoontapainoja sekä eri kouluaineita yhdistäviä ja aktiivisia työtapoja. Koulupäivä on yhtäjaksoinen. Kannustamme suunnittelussa pitempiä yhtäjaksoisia työrupeamia. Toimintaa voidaan harjoittaa myös muualla kuin koulun alueella, mielellään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Joustavuus

Koulu on sovitettu lapsia ja oppilaita varten, ei päinvastoin. Ryhmä on oppimisen kannalta tärkeä, mutta huomiota on kiinnitettävä myös yksilölliseen suunnitteluun. Toiminnan organisoinnissa otetaan huomioon lasten ja oppilaiden erilaiset edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Vaihtoehtoisia pedagogiikkoja ja oppimistapoja kannustetaan. Koulu tarkastelee oppimista ajasta ja paikasta riippumattomana käsitteenä.

Kaikki mukaan

Toiminnassa otetaan jo aikaisin huomioon erityistukea tarvitsevien lasten ja oppilaiden tarpeet – paras arvomittari on se, pystyykö koulu auttamaan näitä lapsia ja oppilaita oppimaan. Koulu pyrkii mahdollisuuksien mukaan järjestämään asiat siten, että nämä lapset ja oppilaat voivat jatkaa omassa ryhmässään ja koulussaan. Koulu kannustaa kaikkia oppilaita heidän yksilöllisten edellytystensä pohjalta ja tarjoaa sen vuoksi haasteita niitä tarvitseville mutta myös tukitoimia ja hyvät mahdollisuudet lisäopetukseen ja opiskeluapuun.

Luovuus

Koulu kannustaa lasten ja oppilaiden leikkiä, uteliaisuutta ja kiinnostuksen kohteita ja käyttää niitä opetuksen lähtökohtana. Koulun eri aktiviteeteissa ja oppiaineissa käytetään monia erilaisia ilmaisukeinoja – mm. esteettisiä, kokeilullisia, luovia ja digitaalisia. Koululuon on myös perustettu uusia virkoja, jotka tuovat pedagogiikkaan esteettistä ja kulttuurillista näkökulmaa. Koulu kehittää kokeilullisia ja tutkimuksellisia menetelmiään yhteistyössä Tom Titin, Naturskolanin, NTA:n ja Noticummin kanssa.

Kansainvälisyys

Koululla on runsaasti kansainvälisiä pedagogisia kontakteja ja se osallistuu aktiivisesti ympäröivää maailmaa ja tulevaisuutta käsittelevään työhön. Kielen kehitys on mielestämme hyvin tärkeää osaamisen kehittämisessä. Käytössämme on konkreettisia menetelmiä kaikkien lasten ja oppilaiden monikielisuuden vahvistamiseksi. Ympäröivä maailma on kouluissamme läsnä monin eri tavoin. Pyrimme tuomaan esille Södertäljen kansainvälisyyttä ja tutustumaan siihen paremmin sekä lisäämään ymmärtämystä kunnan eri ryhmittyneiden välillä.

Palaute

Lapset, oppilaat ja heidän huoltajansa saavat yksilöllisesti perinpohjaista kirjallista palautetta lasten ja oppilaiden taitojen kehittymisestä. Arvioinnissa kerrotaan, miten lapset ja oppilaat oppivat, mitä he osaavat ja miten he käyttävät tietojansa. Koulu tarkkailee, suunnittelee ja arvioi sekä yhteistä että yksilöllistä oppimista. Osa suunnitteluun käytettävästä ajasta on varattu pedagogiselle dokumentoinnille. Käytössä on myös kollegoiden arviointimenetelmiä, ja työntekijät tutustuvat tämän vuoksi toistensa toimintaan säännöllisesti.

Jatkokoulutus

Koulussa tarjotaan tärkeää jatkokoulutusta. Koulussa toimii verkosto pedagogien oppimista ja kokemusten-vaihtoa ja heidän työnsä arviointia varten. Kouluun on myös perustettu lisää sellaisia virkoja, jotka kehittävät koulun omaa pedagogista toimintaa. Henkilöstö osallistuu jatkuvasti kunnan pedagogisen keskuksen toimintaan. Koulun kehitystyö on tutkimuslähtöistä ja sen perusta on tieteellinen.

Terveys

Lasten ja oppilaiden ravinto, terveys, turvallisuus ja työympäristö on kytketty läheisesti opetustehtävään ja kestävään yhteiskuntakehitykseen. Eri yhdistykset tarjoavat lapsille ja oppilaille hyvät mahdollisuudet testata erilaista toimintaa kouluaikana. Lapsille ja oppilaille järjestetään fyysistä toimintaa koulussa joka

päivä. Työympäristö on esteettinen ja suunniteltu tukemaan luovuutta ja oppimishalua. Tarjolla on runsaasti inspiroivaa ja vaihtelevaa opetus- ja muuta materiaalia. Lapset, oppilaat ja henkilöstö huomioivat toisensa.

Demokratia

Koulussa on erilaisia edustajista koostuvia muodollisia foorumeita, mm. paikallinen johtokunta ja oppilasneuvosto. Lisäksi koulussa on toimivat rutiinit epämuodollista osallistumista varten. Näin lapset, oppilaat, huoltajat ja työntekijät voivat vaikuttaa koulun arkipäivään myös suoraan, esittämättä asiaansa muiden kautta. Oppilasneuvoston edustajat ja koulun johtohenkilöt ovat saaneet perusteellista koulutusta oppilasdemokratiassa. Koulussa panostetaan vahvasti retoriikkaan ja puheen-vuorojen jakamiseen.

TAVOITTEET

Toimintamme priorisoidut tavoitteet ovat yksinkertaisia ja selkeitä.

Ruotsin koulutusjärjestelmää ohjataan mm. kolmella opetussuunnitelmalla. Niissä on ilmaistu selkeästi ne valtakunnalliset tavoitteet, jotka toiminnan tai oppilaiden tulee saavuttaa. Asiakirjat ovat luettavissa Ruotsin kouluviraston verkkosivuilla.

Södertäljen kunta on lisäksi päättänyt asettaa mitattavat tavoitteet neljälle osa-alueelle, jotka ovat suoritus, laatu, henkilöstö ja talous. Suunnitelmaan otetaan mukaan vain priorisoidut tavoitteet. Niiden on oltava mitattavia, realistisia, kommunikoitavia ja tarvittaessa määräaikaaisia.

Lue lisää tavoitteiden seurannasta kohdassa Seuranta.

Södertäljen kunnanvaltuusto on asettanut kunnan koulustoitominnalle seuraavat tavoitteet:

- Tavoitteet on täytettävä paremmin kaikissa koulumuodoissa (suoritus).
- Käyttäjäkyselyjen tulosten on parannuttava kaikissa ryhmissä ja kaikilla alueilla (laatu).
- Kaikkien yksiköiden budjetin tulee olla tasapainossa (talous).
- Sairauspoissaolojen on laskettava ja kunnan työpaikkojen tulee olla useampien työntekijöiden mielestä houkuttelevia (henkilöstö).

MUUTOSTOIMET

Näillä tänä vuonna toteutettavilla toimenpiteillä pyritään helpottamaan tavoitteiden saavuttamista.

Kuvataksemme selkeämmin poliittisten lautakuntien ja koulutustoimiston toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi kerromme seuraavassa konkreettisesti muuttamista tärkeimmistä muutostoimista. Useimmat niistä perustuvat kehitysohjelmaan ”Nu lyfter vi Södertäljes skolor”. Tavoitteena on, että Södertäljen kunnan koulut luokitellaan Ruotsin 29 parhaan joukkoon. Kehitysoh-

jelman ehdotuksia ja niiden vaikutuksia arvioidaan perusteellisesti vuonna 2014. Muutosten toteuttamisesta vastaa useimmissa tapauksissa kunnan koulutustoimisto, vaikka muutokset joskus johtavatkin eri yksiköihin vaikuttaviin toimenpiteisiin. Yksiköt laativat paikallisia työsuunnitelmia, joissa ne kertovat, millaisiin muutoksiin yksikkö aikoo ryhtyä tavoitteiden saavuttamiseksi.

- Vasta maahan tulleet oppilaat tulee heti koulun aloittaessaan sijoittaa tavallisille luokille. Niille oppilaille, jotka saavat opetusta valmistavalla luokalla, on tarjottava joustava ja yksilöllinen siirtymä luokalleen.
- Kaikkien valmistavan luokan oppilaiden tulee saada opetusta kaikissa aineissa ja noudattaa oman luokka-asteensa tuntijakoa.
- Oppilaiden tulee saada mahdollisimman suuressa määrin osoittaa tietonsa ja taitonsa omalla äidinkielellään. Heille on tarjottava mahdollisuus osallistua kokeisiin omalla äidinkielellään.
- Kaikissa koulumuodoissa on annettava entistä enemmän jatkokoulutusta oppiaineissa ruotsi toisena kielenä.
- On laadittava yhteinen dokumentaatio-, hallinto- ja viestintäjärjestelmä muun muassa hallinnollisen työn yksinkertaistamiseksi.
- Lärarlyftet-hankkeen kiinnostavuutta on pyrittävä lisäämään lisärahoituksen avulla.
- Kaikkien tällä hetkellä työsuhteessa olevien opettajien kelpoisuus kartoitetaan, jotta saadaan oikeat ihmiset oikeille paikoille, kyetään nopeasti löytämään oikeaa kompetenssia sisäisesti sekä tunnistamaan opettajien asiantuntijuusalueet.
- Kunnasta puuttuvien opettajakategorioiden osalta on selvitettävä edellytykset tilauskoulutusten aloittamiselle.
- Jokaisen esikoulun työntekijöistä vähintään 50 prosentin on oltava esikoulunopettajia keinona parantaa laatua ja lisätä esikoulujen vetovoimaa rekrytoinnissa. Pitkän tähtäimen tavoitteena on 75%.
- Kaikille kunnallisen peruskoulun ja lukion oppilaille esikoululuokka mukaan lukien on tarjottava luku-vuosittain 200 opettajajohtoista lisätuntia.
- Peruskoulun kaikkien luokkien oppilaille, jotka eivät yllä tavoitteisiin, on tarjottava läksynlukuapua ylimääräisellä kouluajalla tai vaihtoehtoisesti loma-, iltapäivä- tai iltakoulua.
- Kaikille kunnallisen peruskoulun, ja mahdollisuuksien mukaan lukion, oppilaille on taattava yhtenäinen koulupäivä, jonka pakollinen toiminta jatkuu yhtäjaksoisena koulupäivän loppuun asti.
- Koulujen on otettava voimakeinot käyttöön pinnauksen vähentämiseksi. Läsnäolon suhteen vaaditaan todellista asennemuutosta. Joissakin lukioissa nykyään käytössä oleva ohjausaika on tehtävä pakolliseksi.
- Koulujen on ilmoitettava oppilaiden luvattomista poissaoloista huoltajille nykyistä selvemmin. Kunnan luvatonta poissaoloa koskevia rutiineja tarkistetaan ja tiukennetaan.
- Koulutustoimisto selvittää, miten koulut voisivat kasvattaa yksilöllistä painopistettä oppimisessa vähentäen samalla oppilaiden poissaoloja.
- Tässä asiakirjassa mainitut kunnan yhteiset järjestyssäännöt otetaan käyttöön. Pyrkimyksenä on, että kaikki kunnan peruskoulut liittyisivät ajan mittaan niin kutsuttuun Olweus-ohjelmaan (Olweusprogrammet).
- Koulutustoimisto saa pitkän tähtäimen tehtäväkseen keskittyä työhön, joka liittyy koulujen tapaan nähdä ja suhtautua oppilaiden kykyyn saavuttaa hyviä tuloksia.
- Södertäljen koulujen kansainvälisyyden lisäämiseksi tehtyjen ehdotusten esittelemistä jatketaan.
- Vuoden aikana investoidaan noin 346 miljoonaa kruunua koulutiloihin.
- Ravintopolitiikka toteutetaan kaikessa ruokailutoiminnassa muun muassa suunnatuin jatkokoulutustoimin.
- Kunnan lukio-organisaatiota uudistetaan lukiouudistuksen pohjalta.
- Kouluasioiden valvontavirasto (Skolinspektionen) suorittaa kunnallisen ja yksityisen koulutustoiminnan tarkastuksia vuonna 2011. Kunnan valvonta- ja tarkkailutyössä keskitytään tänä vuonna erityisesti yksityiseen esikoulutoimintaan.
- Hölön/Mörkönn kunnanosalautakunta antaa koulutustoimistolle tehtäväksi selkeyttää tarjonta paikasta Hölön koulussa kaikille Södertäljen kunnan oppilaille vasta maahan tulleet mukaan lukien.

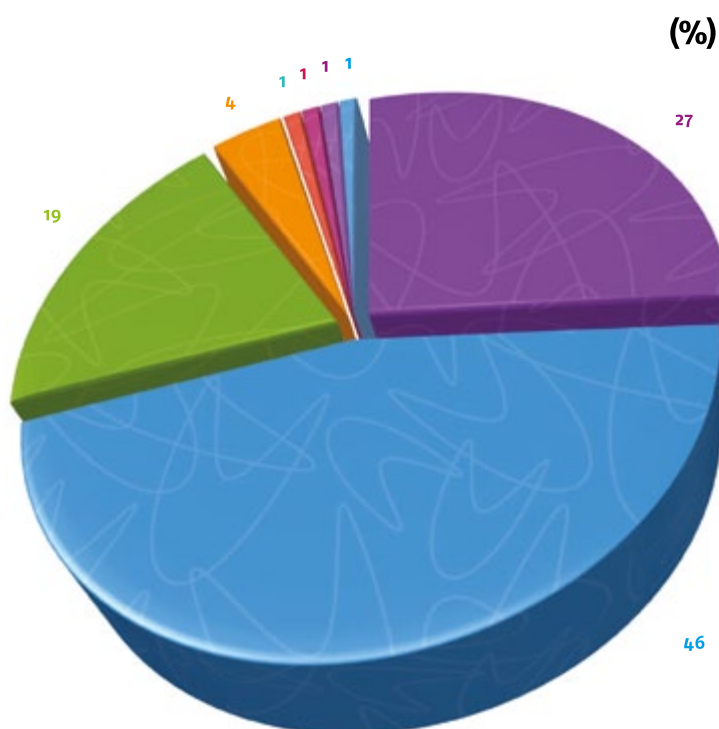
Kunnan koulujen tilanne lisätään vakituiseksi kohdaksi kunnanhallituksen työjärjestykseen. Muun muassa kehityssuunnitelmasta ja muista muutostoimista tullaan tällöin keskustelemaan vanhempien edustajien kanssa.

BUDJETTI

Nämä ovat toimintamme taloudelliset puitteet.

Koulutuslautakunta ja kunnanosalautakunnat saavat toimintakehyksen, jonka puitteissa niillä on valtuudet jakaa ja priorisoida varoja haluamallaan tavalla omalla toiminta-alueellaan.

Koulutuslautakunta ja kunnanosalautakunnat ovat priorisointien ja tunnettujen toimintakohtaisten edellytysten ja muutosten perusteella jakaneet budjetoidut varat seuraavalla tavalla.

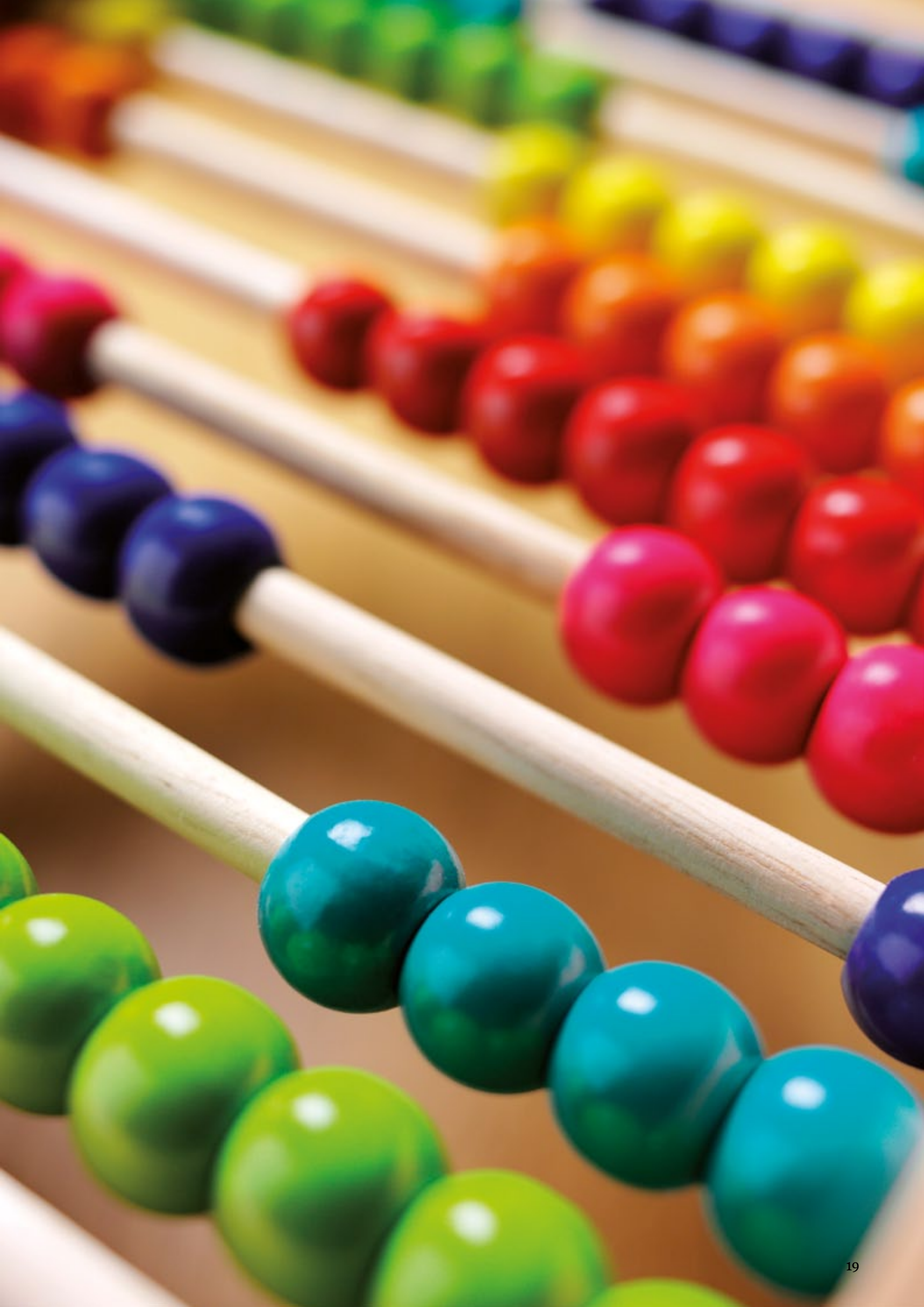
Koulutuslautakunnan budjetti jakautuu vuonna 2011 seuraavasti:

Koulutuslautakunnan budjetti toimintoa kohden

	Tuhatta kruunua
Esikoulu	399 245
Peruskoulu	659 406
Lukio	342 995
Kehitysvammaisten erityiskoulu	74 519
Resurssikeskus	26 696
Äidinkielinen opinto-ohjaus	21 741
Pedagoginen keskus	12 395
Keskityt varat, hallinto ja lautakunta	22 525
Lautakunnan avustusta jaettavana yhteensä	1 559 521

Kunnanosalautakunnat ovat päättäneet jakaa varat toimintojen kesken seuraavasti.

Toiminta	Järna	Hölö-Mörkö	Vårdinge	Enhörna
Esikoulu	42 899	18 555	7 345	19 430
Peruskoulu	59 584	37 902	16 289	28 816

SEURANTA

Hyvän seurannan ja arvioinnin avulla voimme ohjata toimintaa tehokkaammin.

Toiminnan laatua arvioidaan seuraamalla ja arvioimalla säännöllisesti sekä valtakunnallisten että kunnallisten tavoitteiden toteutumista. Seuranta perustuu esimerkiksi oppimistuloksiin ja kartoitusten avulla kerättäviin tietoihin. Jokainen koulu laatii vuosittain kunnalle tekemässään laatuselvityksessä koosteen ja analyysin tavoitteiden täyttymisestä.

Koulutustoimiston ja eri koulujen laatuselvitykset löytyvät kunnan verkkosivuilta. Kouluja voidaan vertailla myös erilaisten tunnuslukujen avulla.

Tunnusluvut

Södertäljen kunnassa mitataan mm. valtakunnallisten tavoitteiden saavuttamista monilla erilaisilla kvalitatiivisilla ja kvantitatiivisilla tunnusluvuilla. Koulut raportoivat tunnuslukunsa yleensä joko kerran vuodessa tai neljän kuukauden välein.

Muutamia tunnuslukuja ovat koulussa kirjoilla olevien lasten ja oppilaiden määrä, äidinkielen opetukseen oikeutettujen määrä, lasten ja oppilaiden määrä vuosityöntekijää kohti, pedagogisen korkeakoulututkinnon suorittaneiden vuosityöntekijöiden määrä, valtakunnallisten kokeiden tulokset, 9-luokkalaisten meriittiarvot, lukiokelpoisten määrä, lopputodistuksen saaneiden oppilaiden määrä ja opettajaopiskelijoiden määrä. Käytössä on myös erityisiä tunnuslukuja mm. kehitysvammaisten erityiskoulua, oppilasterveydenhuoltoa, IT-toimintaa, kirjastoa sekä opinto- ja ammattiohjausta varten.

Kyselyt

Lapset, oppilaat ja huoltajat voivat kertoa mielipiteensä kerran vuodessa erityisellä lomakkeella. Täydentävien kyselyjen avulla saadaan hyvä käsitys siitä, mitä mieltä eri ryhmät – oppilaat, huoltajat, henkilöstö ja johtohenkilöt – ovat koulutuksesta ja toiminnasta.

Mittaamme säännöllisesti mm. viihtyvyyttä, turvallisuutta, terveyttä, kohtelua, vaikutusmahdollisuutta,

toiminnan laatua sekä henkilöstön pätevyyttä koskevia mielipiteitä. Esikoulun 4- ja 5-vuotiaiden lasten huoltajat sekä peruskoulun 2., 5. ja 8. luokkien ja lukion 2. luokan oppilaiden huoltajat vastaavat vuosittain 28 kysymyksen merkitsemällä kunkin kysymyksen kohdalla rastin sen väittämän kohdalle, joka parhaiten vastaa heidän omaa käsitystään.

Kunta tekee vuosittain kyselyjä myös koulujen kaikkien johtohenkilöiden ja muun henkilöstön keskuudessa. Johtohenkilöt ja muu henkilöstö saavat vastata noin 60 kysymykseen, joissa käsitellään mm. koulun tehtävää ja organisaatiota, esimiesten johtamistapaa, ammattitaitoa ja toiminnan kehittämistä, yhteenkuuluvuutta ja viihtyvyyttä, osallistuvuutta ja yhteistoimintaa sekä työympäristöä ja turvallisuutta. Vastaukset koostetaan sen jälkeen toimisto- ja työpaikkakohtaisesti.

Laatuselvitys

Varmistaakseen toiminnan hyvän laadun koulu tarkastelee ja parantaa toimintaansa järjestelmällisesti. Koulutoiminnan suunnittelun pohjana käytetään koulutussuunnitelmaa ja paikallista työsuunnitelmaa. Näiden perusteella jokainen yksikkö laatii vuosittain kirjallisen laatuselvityksen, joka sisältää myös kouluun sisältyvän muun toiminnan, kuten koululaisten vapaa-ajankodit.

Laatuselvitys laaditaan yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön kanssa. Siinä ovat erityisen tärkeitä oppilailta ja huoltajilta kerätyt toimintaa ja opetusta koskevat arvioinnit, jotka luovat hyvän perustan yksiköiden tuloksien ja laadun arvioinnille. Rehtorit vastaavat tämän työn säännöllisestä seurannasta. Jos tavoitteiden täyttäminen tuottaa vaikeuksia, rehtorin on laadittava toimenpidesuunnitelma.

Taloudellinen seuranta

Kaikki lautakunnat saavat toimintakehyksen, jonka puitteissa niillä on valtuudet jakaa ja priorisoida varoja haluamallaan tavalla omalla toiminta-alueellaan.

Kunnan Mål & Budget -asiakirjan (tavoitteet & budjetti) mukaan kunnanhallitukselle on raportoitava sekä tavoitteista että taloudesta neljän kuukauden välein. Lisäksi on päätetty ottaa käyttöön jaksotettu tilinpäätös, joka tehdään 28. helmikuuta ja 31. lokakuuta. Lautakunnat voivat itse päättää lisäseurannan tarpeellisuudesta.

Kunnassa on laadittu toimintaohjeet sille, miten tulostavastuullisten johtajien tulee seurata yksikkönsä taloutta. Tulostavastuullinen johtaja laatii tasapainoisen budjetin, joka perustuu odotettuihin tuloihin, ennen kaikkea lapsi- ja oppilaskorvauksiin. Budjetissa on lisäksi otettava huomioon valtakunnalliset ja kunnalliset tavoitteet. Yksikön taloutta seurataan controllerin avustuksella. Budjettiseurannat ja ennusteet jätetään ennalta määrätyn aikataulun mukaan toiminnanjohtajalle ja toiminnasta vastaavalle controllerille. Jos budjetti on vaarassa ylittyä, asiasta on ilmoitettava välittömästi toiminnanjohtajalle. Tulostavastuullisen johtajan on myös kirjallisesti selvitettävä, mihin toimenpiteisiin yksikössä aiotaan ryhtyä budjetin ylittämisen ehkäisemiseksi.

Lapset ja oppilaat

Jokaisen lapsen ja oppilaan oppimista ja kehitystä tulee pystyä seuraamaan paikallisen pedagogisen suunnitelman, opetussuunnitelmien tavoitteiden ja vastaavien asiakirjojen mukaisesti. Opettajat arvioivat, mitä taitoja lasten ja oppilaiden tulee kehittää, ja laativat suunnitelman kyseisen vuosikurssin ja työalueen toiminnalle ja opetukselle.

Vuosittaisissa kehityskeskusteluissa kullekin oppilaalle laaditaan yksilöllinen kehityssuunnitelma (individuell utvecklingsplan, IUP). Eteenpäin tähtäävän suunnitelman tulee kaikissa yksiköissä perustua lapsen tai oppilaan vahvuuksiin. Kehityssuunnitelmasta tulee käydä ilmi, miten koulu aikoo toimia, jotta lapsi tai oppilas voi kehittyä mahdollisimman hyvin valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti. Kehityssuunnitelmaan tulee

aina kirjoittaa oppilaan, opettajan ja huoltajan välillä sovitut asiat.

Peruskoulussa ja lukiossa laaditaan dokumentoinnin ja opettajan hankkimien muiden tietojen perusteella kirjalliset arviot kaikissa oppiaineissa, joissa oppilas on saanut opetusta lukukauden aikana tai työalueen kohdalla. Kirjallisissa arvioissa kerrotaan, miten oppilas on edennyt tavoitteisiin nähden ja miten oppilas voi edistyä opinnoissaan. Perustana on selkeä dokumentointi, joka luo pohjan myös analyysille, arvioinnille ja jatkosuunnitelmille.

Jos lapsen tai oppilaan ei arvioida pystyvän saavuttamaan tavoitteita, rehtorin on huolehdittava oppilaan tuen tarpeen selvittämisestä. Mikäli erityistukea tarvitaan, rehtorin huolehtii toimenpideohjelman laatimisesta. Ohjelmassa kerrotaan, mihin toimenpiteisiin koulu aikoo ryhtyä voidakseen tukea lasta tai oppilasta mahdollisimman hyvin. Myös oppilaan sosiaalisen kehityksen tukemiseksi voidaan laatia erityinen ohjelma.

Södertälje on laatinut kirjoitus-, luku- ja laskentotakuun esikoululuokasta peruskoulun 2. luokkaan. Takuussa käytetään Ruotsin kouluviraston oppiaineille ruotsi, ruotsi toisena kielenä ja matematiikka laatimaa diagnosimateriaalia. Diagnosimateriaalin avulla mitataan niitä ominaisuuksia, jotka ovat välttämättömiä, jotta oppilas voi jatkaa taitojensa kehittämistä.

Jos diagnosin tulokset osoittavat oppilaan tarvitsevan erityistukea, takuu astuu voimaan ja oppilaan osaamisen kehitys ja tarpeet kartoitetaan automaattisesti. Tarvitavat yksilölliset toimenpiteet esitetään toimenpideohjelmassa. Näitä voivat olla oppimisajan lisääminen tai muunlainen, esimerkiksi erityispedagogin antama tuki. Diagnosien ja toimenpiteiden tarkoituksena on myös helpottaa kommunikointia oppilaan, kodin ja koulun välillä, jotta kaikki voivat paremmin tukea oppilaan oppimista.

TIETOJA

Södertäljen kouluissa (esikoulusta lukioon)
on lähes 20 000 lasta ja oppilasta.

- Päivähoidossa on 4 751 lasta: 4 214 kunnallisissa esikouluissa, 529 yksityisissä esikouluissa ja 8 päivähoitajan luona.
- Esikoululuokalla ja peruskouluissa on 9 695 oppilasta, joista 1 849 käy yksityiskoulua.
- Koululaisten iltapäivähoidossa on 3 681 oppilasta, joista 494 osallistuu yksityiseen toimintaan.
- Kehitysvammaisten erityisperuskoulussa on 144 oppilasta ja erityislukiossa 114 oppilasta. Peruskoululaisista 20 ja lukiolaisista 24 käy yksityiskoulua.
- Lukioissa on 3 412 oppilasta, joista 589 käy yksityiskoulua.
- Södertäljen lapsista ja oppilaista runsaat 1 000 käy koulua jossakin toisessa kunnassa. Heistä 84 prosenttia käy lukiota ja noin 40 yksityiskoulua.
- 625 muiden kuntien lasta ja oppilasta käy koulua Södertäljessä. Myös heistä useimmat ovat lukiossa.

Södertäljessä on pitkästi toista sataa koulua ja esikoulua.

- 59 esikoulua, joista 17 on yksityisiä
- 25 peruskoulua, joista 9 on yksityisiä
- 8 kehitysvammaisten erityisperuskoulua, joista 4 on yksityisiä
- 16 lukiota, joista 9 on yksityisiä
- 5 kehitysvammaisten erityislukiokota, joista 4 on yksityisiä

Lisäksi

- Koulutustoimistossa on noin 2 720 vakinaista työntekijää sekä useita tunti-työntekijöitä. Luku ei sisällä yksityisten yksiköiden työntekijöitä.
- Södertäljen kunta käyttää koulutustoimintaan (esikoulusta lukioon) lähes 1,8 miljardia kruunua vuodessa, mikä vastaa noin 40 prosenttia kunnan budjetista.
- Södertäljen kouluissa annetaan lapsille ja oppilaille äidinkielenopetusta noin 65 eri kielellä.

KOULUTUSTOIMISTO

Ota meihin yhteyttä, jos haluat tietää lisää koulutustoimen koulutussuunnitelmaan ja laatuselvitykseen liittyvästä työstä. Otamme mielellämme vastaan myös mielipiteitä ja ideoita.

Annabella Kraft

Koulutuspäällikkö
annabella.kraft@sodertalje.se
08-523 019 99

Inger Fransson

Toiminnanjohtaja, esikoulu
inger.fransson@sodertalje.se
08-523 062 82

Anita Elenius

Toiminnanjohtaja, peruskoulu
anita.elenius@sodertalje.se
08-523 020 09

Eva Lindkvist

Kehityspäällikkö/koulutarkastaja
lindkvist.eva@sodertalje.se
08-523 015 76

Joakim Graffner

Toiminnanjohtaja, lukio
joakim.graffner@sodertalje.se
08-523 030 46

Tervetuloa verkkosivuillemme: www.sodertalje.se/barnutbildning